

Утвърждавам: /п/

Директор ДГ № 48

П. Йосифова

ПРОГРАМА

ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДГ № 48 „БРАТЯ ГРИМ“

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в предучилищното образование под различни форми в съответствие с определения в Наредба № 13/21.09.2016 г. на МОН държавен образователен стандарт.

Съгласно чл.5.(1) от Наредба № 13/21.09.2016 г. на МОН - в предучилищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи:

1. Интегрирано в обучението по образователните направления;
2. Интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
3. Като самостоятелно образователно направление, когато иновативна или авторска програмна система предвижда това.

(2) Начините и формите на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят в програмната система на детската градина.

ПРИОРИТЕТИ

1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано с придобиването на първоначални знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на всеки негов член.
2. Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
4. Усвояване на знания за различни културните ценности, за основни характеристики на интеркултурните отношения.

Цели

I. Изграждане на активна личност

Подцели: Детето да:

1. Разбира общочовешките ценности и участва по отговорен за себе си начин в живота на социалната общност;
2. Знае своите права и задължения;
3. Зачита и се съобразява с правата на възрастни и връстници от общността;
4. Познава и уважава различията във физически и духовен аспект;
5. Взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
6. Изразява обосновано и критично своето мнение;
7. Взема самостоятелни решения и развива способности за целепологане, посилни за възрастта;
8. Носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
9. Се стреми към поддържане здравословен начин на живот;
10. Познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на околната среда;

II. Начини и форми на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

В процеса на придобиване на познания в:

1. Основните форми на педагогическо взаимодействие
2. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие
3. Дейностите по интереси
4. По проекти – „Възпитание на ценности чрез образователни теми“; „Спорт за децата в детските градини“; Иновативна обучителна технология за здравословно хранене на децата в предучилищно и начално образование; Спортни празници и др.

III. Институционални политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

Определяне на ритуали

1. Връчване на удостоверение за завършване на задължителна подготвителна група - 6 г.
2. Грамоти за родители, допринесли за развитието на общността.
3. Тържествено отбелязване на национални празници, на дните на национални герои и будители, деня на детето.
4. „Работилница с родители“ - преди Ден на християнското семейство; преди Коледа; преди пролетните празници; преди Великден.

Определяне на символи и други отличителни знаци

1. Почетна грамота: за деца и за родители;
2. Почетен отличителен знак, връчван при честване кръгли годишнини от основаването на ДГ № 48 „Братя Грим““;
3. Фланелки с логото на детската градина при участие в различни изяви;

IV. Подкрепа на инициативността и участието на децата чрез подходящи за възрастта им практики

1. Провеждане на благотворителни акции за деца в неравностойно социално положение.
2. Организиране и участие в благотворителни концерти и благотворителни кампании.
3. Съдействие за подпомагане на благородни инициативи-събиране на употребявани батерии; капачки и др.
4. Интернет страницата на детската градина да предоставя информация за участие на децата в различни изяви.
5. Организиране на празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските културните дати и празници.

V. Подкрепа за мултикултурната среда

На ниво ДГ/група да се организират дейности, свързани с успешното интегриране на деца от малцинствените групи или други етноности при наличие на такива.

Дейности

В различни форми се реализират дейности насочени към :

1. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
2. Толерантността и интеркултурния диалог;
3. Безопасност на движението по пътищата;
4. Защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
5. Превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
6. Поведение при терористична заплаха;

VI. Интегриране на образователни цели чрез формите за педагогическо взаимодействие

1. Повишаване качеството на образованието чрез оптимално използване на наличните ресурси, включително ИКТ.
2. Поставяне на детето в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.
3. Създаване на условия за позитивна образователна среда
4. Реализиране на качествен възпитателно-образователен процес чрез създаването на интерактивна среда;
5. Ефективно използване на заобикалящата среда, като средство за формиране у децата на емоционално-познавателно отношение към заобикалящия ги свят - семейството, другите деца, природата и не на последно място към самия себе си;
6. Прилагане на модели на работа с деца в мултикултурна среда и на деца със СОП.

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ	
Област на компетентност	Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето
Междупersonни отношения	<ul style="list-style-type: none"> описва и обяснява различните роли в семейството и правата и отговорностите, свързани с тях; има положително отношение към сътрудничество с другите в съвместни дейности; умее да изразява подходящо чувствата си, да заявява своите нужди и желания, да споделя проблеми и да търси помощ
Социална среда	<ul style="list-style-type: none"> има позитивно отношение към празниците в семейството като средство за съхраняване на духовната връзка между поколенията; ориентира се в символиката и ритуалността на най-популярните български празници
Права на човека	<ul style="list-style-type: none"> описва отношение и поведение на възрастни и деца, което нарушава правата; прави самооценка на поведението си и разбира последиците от нарушаването на правилата в отношенията
Демократично гражданство	<ul style="list-style-type: none"> ориентира се в различието между "гражданин на Република България" и "жител на град..."
Идентичности и различия в обществото	<ul style="list-style-type: none"> определя националната си идентичност
Власт, политика и демократични ценности	<ul style="list-style-type: none"> разпознава местните органи за ред и сигурност и има представа за тяхната дейност, свързана със спазването на правата на децата
Социална политика, справедливост и солидарност	<ul style="list-style-type: none"> проявява конкретни актове на солидарност при решаване на групови задачи и игри; разбира необходимостта от правила при общуването с околните; може да обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности

Приложение № 2 към чл. 14, ал. 2, т. 2

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ	
Област на компетентност	Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето
Психично здраве и личностно развитие	<ul style="list-style-type: none"> • осъзнава собствената си ценност и уникалност и тази на другите хора; • умее да открива и описва разлики и прилики с другите хора
Физическо развитие и дееспособност	<ul style="list-style-type: none"> • назовава основни части на човешкото тяло; • показва положително отношение към развиване на двигателни качества, сила и издръжливост
Превенция на употребата на психоактивни вещества	<ul style="list-style-type: none"> • познава и назовава предмети и вещества, забранени за деца
Безопасност и първа помощ	<ul style="list-style-type: none"> • назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда; • умее да търси и намира помощ, когато има нужда от нея
Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции	<ul style="list-style-type: none"> • има положително отношение към собственото си тяло; • има представа за своя пол; • има елементарни представи за разликата между половете
Лична хигиена	<ul style="list-style-type: none"> • демонстрира основни хигиенни навици; • проявява елементарни умения за спазване на здравословен дневен режим; • разбира значението на хигиенните навици за здравето; • познава и описва хигиенни навици за поддържане на здравето на зъбите и устната кухина
Хранене	<ul style="list-style-type: none"> • обяснява значението на храната като източник на енергия за ежедневно функциониране, порастването и развитието; • има представа за полезни и вредни храни; • спазва здравословен режим на хранене

Приложение № 3 към чл. 14, ал. 2, т. 3

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ	
Област на компетентност	Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето
Вода, почва, въздух	<ul style="list-style-type: none"> описва значението на водата, почвата и въздуха за живота на хората, животните и растенията
Енергия и климат	<ul style="list-style-type: none"> има представа за естествените източници на енергия; описва познати климатични промени
Биологично разнообразие	<ul style="list-style-type: none"> има представа за многообразието от растителни и животински видове; назовава основни жизнени фактори за човека, животните и растенията
Потребление и отпадъци	<ul style="list-style-type: none"> умее да поддържа чистотата в близката среда и разбира нейното значение
Общество и околна среда	<ul style="list-style-type: none"> познава правила за опазване на околната среда; описва въздействието на някои човешки дейности върху природата
Вода, почва, въздух	<ul style="list-style-type: none"> описва значението на водата, почвата и въздуха за живота на хората, животните и растенията
Енергия и климат	<ul style="list-style-type: none"> има представа за естествените източници на енергия; описва познати климатични промени